

Анализа ефектата Закона

1. Проблеми који закон треба да реши и циљеви који ће се доношењем закона постићи

а) Неразвијена индустрија у којој би се примењивале топографије интегрисаних кола

У нашој земљи за сада не постоји широка производња топографија интегрисаних кола, због чега до сада није било поднетих пријава топографија интегрисаних кола. Компоненте у којима се примењује топографија интегрисаних кола која је предмет заштите Законом, уградију се у сателите, ракете далеког дometа, рачунаре са великим меморијом, пејсмејкере и сл. чија производња сама по себи захтева високо обучене кадрове и индустрију довољно развијену да би могла да примењује технологију високо интегрисаних кола. У Србији тренутно не постоји развијена индустрија која би примењивала ове високотехнолошке иновације, те је стога тренутно наша земља пре свега потрошач ове врсте технологије, па се доношењем овог закона, омогућава страним лицима заинтересованим за домаће тржиште подједнака заштита топографија интегрисаних кола, као и у другим државама потписницама Уговора о интелектуалној својини у вези са интегрисаним колима из 1989. године, а у складу са којим су све чланице ТРИПС-а дужне да обезбеде њихову заштиту.

б) Хармонизација са међународним стандардима

Обавеза законског регулисања заштите топографија интегрисаних кола произилази из потписаних међународних уговора. Светска трговинска организација у Споразуму о трговинским аспектима права интелектуалне својине (TRIPS) обавезује све земље чланице да обезбеде заштиту топографија интегрисаних кола на начин на који је то регулисано у Уговору о интелектуалној својини у вези са интегрисаним колима из 1989. године. Поменута конвенција је донета под окриљем Светске организације за интелектуалну својину (WIPO), а потписала ју је СФРЈ, чиме је декларисана спремност да се пружи заштита овој врсти техничких иновација. Имајући у виду јасна опредељења Србије да постане чланица Светске трговинске организације, неопходно је да се у области интелектуалне својине испуне сви услови које ова организација налаже TRIPS-ом, па и услов пружања адекватне заштите за топографије интегрисаних кола, у складу са Одељком 6 TRIPS-а (чл. 35.до 38).

Обавезу пружања заштите ствараоцима топографија интегрисаних кола прописала је за своје чланице и Европска унија, Упутством Савета министара 87/54 ЕЕС од 16. децембра 1986. године о правној заштити топографија интегрисаних кола.

3. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема

Имајући у виду специфичност предмета заштите који се разликује од свих других права интелектуалне својине, ову област је неопходно нормирати посебним законом. Област у коју спада топографија интегрисаних кола је најближа електроници, а предмет заштите топографија су компоненте које се уградију у сателите, ракете далеког дometа, рачунаре са великим меморијом и користе се у роботизованој индустрији и сл.

Обавеза законског регулисања заштите топографија интегрисаних кола произилази из потписаних међународних уговора. Светска трговинска организација у Споразуму о трговинским аспектима права интелектуалне својине (TRIPS) обавезује све земље чланице да обезбеде заштиту топографија интегрисаних кола на начин на који је то регулисано у Уговору о интелектуалној својини у вези са интегрисаним колима из 1989. године. Обавезу пружања заштите ствараоцима топографија интегрисаних кола прописала је за своје чланице и Европска унија, Упутством Савета министара 87/54 ЕЕС од 16. децембра 1986. године о правној заштити топографија интегрисаних кола.

Доношење новог закона је неопходно ради терминолошког усклађивања са Уставом Републике Србије и Законом о министарствима („Сл. гласник РС”, бр. 65/2008) имајући у виду да је Закон о правној заштити дизајна (“Службени лист СЦГ” број 61/04) закон бивше Државне заједнице Србија и Црна Гора.

4. На кога и како ће утицати предложена решења

Предложеним решењима се уређују услови заштите топографија интегрисаних кола, права стваралаца и начин њиховог остваривања, као и права предузећа или другог правног лица у коме је топографија настала.

Предложеним законом се обезбеђују правна средства за ефикасну заштиту топографија интегрисаних кола, те тако предложене одредбе треба да делују подстицајно на креирање нових топографија интегрисаних кола. Имајући у виду да је тренутно наша земља пре свега потрошач ове врсте технологије, поред домаћих лица која би са будућим развојем исте били подносиоци ове врсте пријава, и страним лицима заинтересованим за домаће тржиште, доношењем овог Закона омогућава се подједнака заштита топографија интегрисаних кола, као и у другим државама потписницама Уговора о интелектуалној својини у вези са интегрисаним колима из 1989. године.

5. Трошкови које ће примена новог закона изазвати за грађане и привреду

Примена новог закона неће изазвати нове трошкове за грађане и привреду.

9. Подаци о поступцима који се воде пред Заводом за интелектуалну својину у вези са топографијама интегрисаних кола

До сада није било поднетих пријава топографија интегрисаних кола. Разлози за овакво стање леже у следећем:

- У нашој земљи за сада не постоји широка производња топографија интегрисаних кола;
- Примена топографије интегрисаних кола захтева високо развијену технологију производње компонената које се угађују у сателите, ракете далеког дometа, рачунаре са великим меморијом и сл.
- Домаћа индустрија која би могла да примењује топографије интегрисаних кола у LSI (Large Scale Integration) је угашена са немогућношћу да ту технологију примени.

6. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове

Позитивни ефекти доношења новог Закона о заштити топографија интегрисаних кола су вишеструки и оправдавају трошкове поступка. Предложена решења омогућавају подстицање несметаног и брзог развоја домаћих топографија интегрисаних кола, што има директног утицаја на научни, технолошки развој и укупан привредни развој.

Исто тако, доношењем Закона о заштити топографија интегрисаних кола врши се хармонизација са међународним стандардима у овој области, прописаним од стране Светске трговинске организације и Европске уније и извршава се обавеза која произилази из ТРИПС-а и из потписаног Уговора о интелектуалној својини у вези са интегрисаним колима из 1989. године.

7. Да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију

Предложеним законом обезбеђује се заштита топографија интегрисаних кола на начин који је усклађен са светским стандардима, што представља предуслов за трансфер и примену страних интегрисаних кола на територији Републике Србије и за тржишну конкуренцију.

Предложени закон не утиче директно на појаву нових привредних субјеката.

8. Да ли су заинтересоване стране имале могућност да изнесу примедбе

Закључком Одбора за привреду и финансије Владе Републике Србије усвојеним на 40. седници одржаној 5. маја 2009. године одређен је Програм јавне расправе о радној верзији Нацрта закона о заштити топографија интегрисаних кола. Јавна расправа је спроведена у периоду од 6. маја 2009. године до 20. маја 2009. године. О времену одржавања јавне расправе јавност је обавештена преко сајта Завода за интелектуалну својину. Садржина радног текста Нацрта закона о заштити топографија интегрисаних кола и образложение Нацрта закона о заштити топографија интегрисаних кола стављени су на увид јавности путем сајта Завода за интелектуалну својину, а свим заинтересованим лицима је омогућено да у електронској форми, или поштом, доставе Заводу за интелектуалну својину своје примедбе и коментаре у вези са радним текстом Нацрта закона о заштити топографија интегрисаних кола. У јавној расправи било је омогућено учешће свих субјеката заинтересованих за питања правне заштите топографија интегрисаних кола.

За све време трајања јавне расправе, Заводу за интелектуалну својину нису достављене биле какве примедбе или сугестије у вези са радним текстом Нацрта закона о заштити топографија интегрисаних кола. Разлог за ово свакако лежи у чињеници да до сада није било поднетих пријава топографија интегрисаних кола, јер у нашој земљи за сада не постоји широка производња топографија интегрисаних кола.

ц) Терминолошка питања

Имајући у виду да је Закон о заштити топографија интегрисаних кола ("Службени лист СЦГ" број 61/04) закон бивше Државне заједнице Србија и Црна Гора, орган пред којим се води поступак правне заштите топографија интегрисаних кола према важећем закону је орган управе Савета министара надлежан за послове интелектуалне својине. Предложеним законом врши се терминолошко усклађивање са Уставом Републике Србије и Законом о министарствима („Сл. гласник РС”, бр. 65/2008), тако што се орган надлежан за вођење поступка правне заштите топографија интегрисаних кола дефинише као „орган државне управе надлежан за послове интелектуалне својине“ (чл. 8. ст. 1. Нацрта закона о заштити топографија интегрисаних кола).

2. Могућности за решење проблема

Разматрајући могућности за решење напред наведених проблема, предлагач је закључио да је неопходно донети нови Закон о заштити топографија интегрисаних кола.

1. Светска трговинска организација у Споразуму о трговинским аспектима права интелектуалне својине (TRIPS) обавезује све земље чланице да обезбеде заштиту топографија интегрисаних кола на начин на који је то регулисено у Уговору о интелектуалној својини у вези са интегрисаним колима из 1989. године. Поменута конвенција је донета под окриљем Светске организације за интелектуалну својину (WIPO), а потписала ју је СФРЈ чиме је декларисана спремност да се пружи заштита овој врсти техничких иновација. Имајући у виду обавезу која произилази како из ТРИПС-а, тако из потписаног Уговора о интелектуалној својини у вези са интегрисаним колима из 1989. године и из Упутства Савета министара 87/54 ЕЕС од 16. децембра 1986. године о правној заштити топографија интегрисаних кола, неопходно је правно уредити заштиту топографија интегрисаних кола, што је могуће учинити само доношењем закона којим се уређује заштита топографија интегрисаних кола.

2. Правни оквир којим се страним лицима заинтересованим за домаће тржиште обезбеђује подједнака заштита топографија интегрисаних кола, као и у другим државама потписницама Уговора о интелектуалној својини у вези са интегрисаним колима из 1989. године, могуће је обезбедити само посебним законом.

3. Важећи Закон о заштити топографија интегрисаних кола ("Службени лист СЦГ" број 61/04) закон бивше Државне заједнице Србија и Црна Гора, то је орган у чијој надлежности је вођење управној поступка за признање и заштиту дизајна дефинисан као орган Државне заједнице Србија и Црна Гора. Сагласно члану 40. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 65/2008), Завод за интелектуалну својину посебна организација у чијој надлежности је вођење управног поступка за признање и заштиту топографија интегрисаних кола. Имајући наведено у виду неопходно је извршити терминолошко усклађивање са Уставом Републике Србије и Законом о министарствима, што је могуће учинити само доношењем новог закона.